Detekce a monitoring invazních druhů pomocí dálkového průzkumu

Jana Müllerová[1]

Josef Brůna[1], Jan Pergl[1], Petr Pyšek[1]

Petr Dvořák[2]

Luboš Kučera[3], Tomáš Bartaloš[3]

[1]Botanický ústav AV ČR, Průhonice

[2]Letecký ústav VUT Brno

[3]GISAT s.r.o. Praha

Proč rostlinné invaze?

- ohrožují biodiversitu, fungování ekosystémů a charakter krajiny
- vliv roste i přes celosvětové snahy o jejich likvidaci a kontrolu
- rychlý a přesný monitoring je zásadní pro rychlý zásah
- potřebné nové postupy pro monitoring

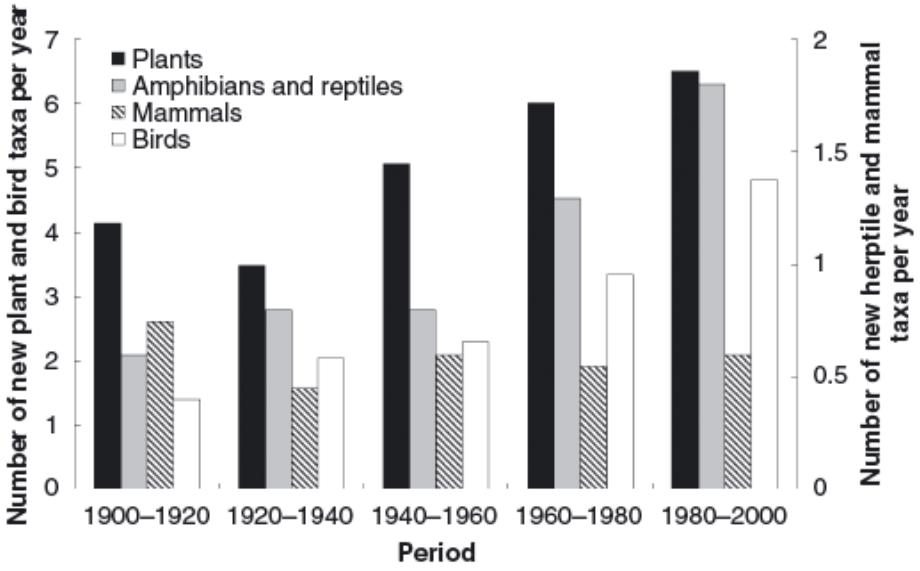

Pyšek P. et Hulme P.E (2011) in Richardson (ed.) Fifty Years of Invasion Ecology. Blackwell Publ.

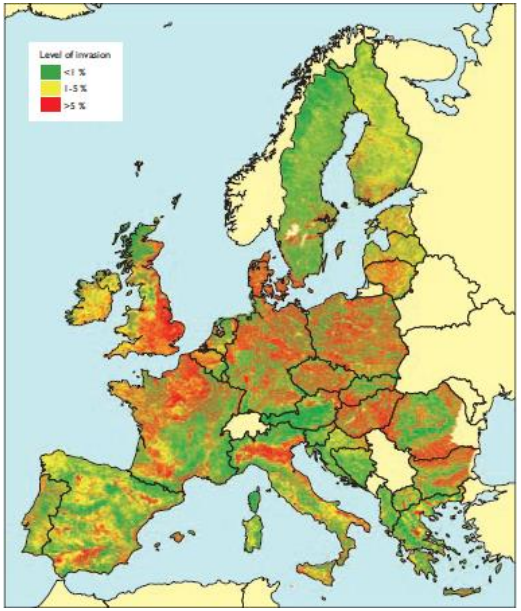

Pyšek et al. (2010): ALARM Biodiversity Atlas, Pensoft.

Cíle

- vyhodnotit potenciál DPZ pro detekci vybraných invazních druhů
- srovnat data různého původu (letecké i družicové snímky), spektrálního (panchromatické, multispektrální a barevné) a prostorového rozlišení (0,2 - 5 m)
- popsat metodiku automatické klasifikace invazí, aplikovatelnou i ve větším krajinném měřítku

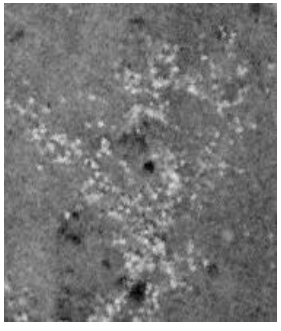
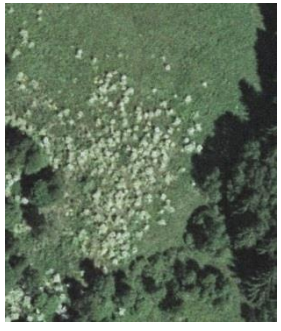
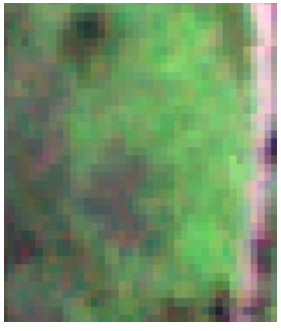

Bolševník velkolepý *(Heracleum mantegazzianum)*

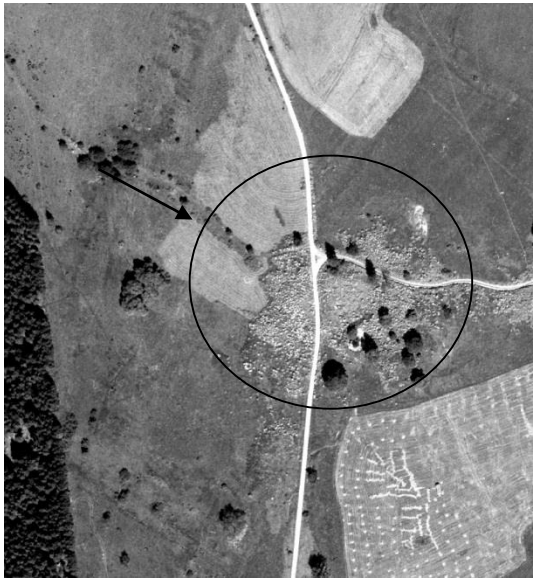

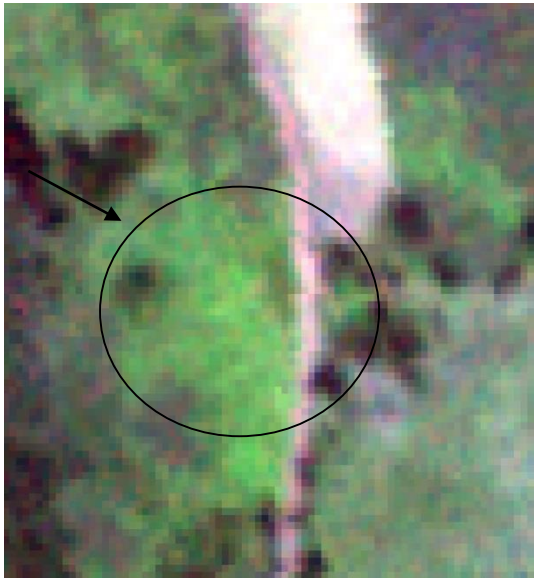

Problémy s daty

- *různé rozlišení* spektrální (snímky pachromatické, barevné i multispektrální) i prostorové (letecké snímky < 0,5 m; satelitní RapidEye- 5 m) ►různé metody zpracování
- *velké množství dat* a potřeba detailní klasifikace až jednotlivých rostlin ►časově náročné zpracování, potřeba automatizace
- *snímky z různého období* ►z různých fenofází od časného kvetení až po zralá semena

Nízké spektrální a vysoké prostorové rozlišení

Typ dat - barevné/panchromatické letecké snímky
Pixel-orientované metody nevhodné
Objektově-orientované metody: - semi-automatický, hierarchický, iterativní, „rule-based“přístup - přídatné informace o tvaru, struktuře a kontextu mapovaných objektů výrazně zlepší výsledek klasifikace

Vysoké spektrální i prostorové rozlišení

Typ dat – MSS letecké snímky (5 kanálů vč. NIR)
Pixel-orientované metody: - neřízená klasifikace (ISODATA, K-Means a Fuzzy K-Means) - neuspokojivé - řízená klasifikace - Maximum Likelihood: vyšší přesnost
Objektově-orientované metody: - semi-automatický, iterativní„„rule-based“přístup – vyšší přesnost

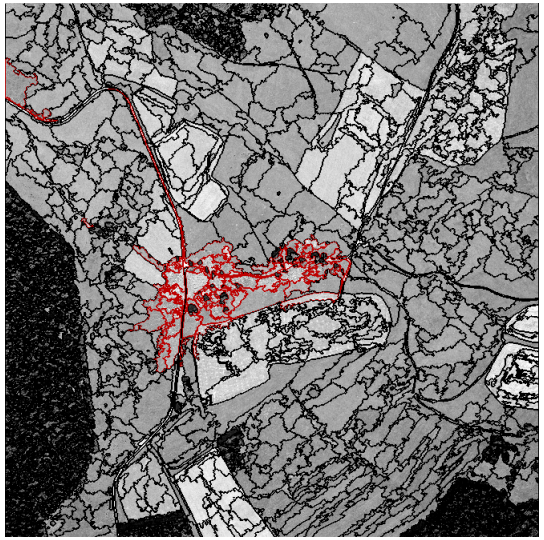

Hrubá segmentace

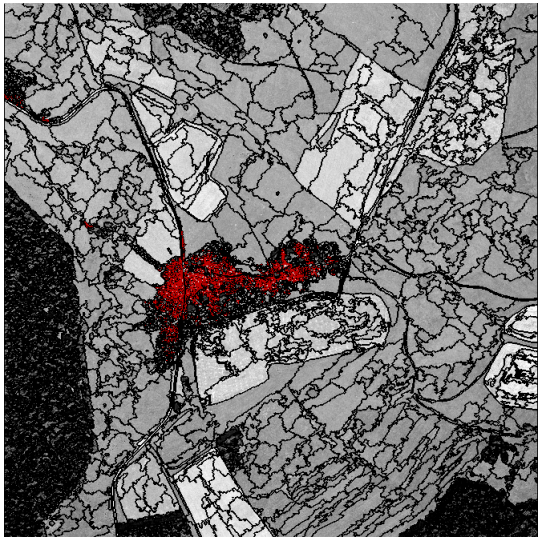

Jemná segmentace

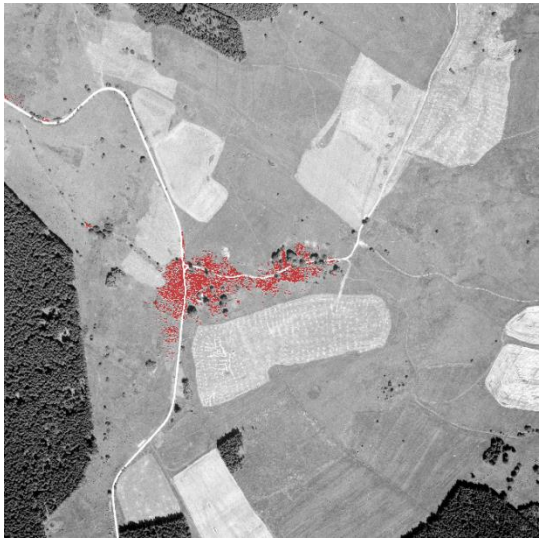

Výsledky klasifikace

Vyšší spektrální a nižší prostorové rozlišení

Typ dat - MSS satelitní snímky (Rapid Eye) - prostorové rozlišení - nižší než jednotlivé rostliny, ale možno mapovat homogenní porosty (5 m) - spektrální rozlišení (5 kanálů vč. NIR)
Pixel-orientované metody: - neřízená klasifikace (ISODATA, K-Means a Fuzzy K-Means): neuspokojivé - řízená klasifikace - Maximum Likelihood: vysoká přesnost
Objektově-orientované metody: - nízká přesnost – nevhodné

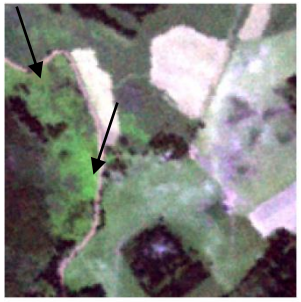

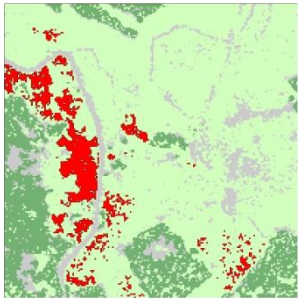

MaxLike

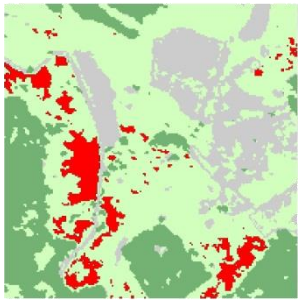

MinDist

Segmentace

VÝSLEDKY

International Journal of Applied Earth Observation and Geoinformation 25 (2013) 55–65

Contents lists available at SciVerse ScienceDirect

International Journal of Applied Earth Observation and Geoinformation

journal homepage: www.elsevier.com/locate/jag

Remote sensing as a tool for monitoring plant invasions: Testing the effects of data resolution and image classification approach on the detection of a model plant species *Heracleum mantegazzianum* (giant hogweed)

Jana Müllerová [a,*], Jan Pergl [a], Petr Pyšek [a,b,c]

Invaze na krajinné úrovni

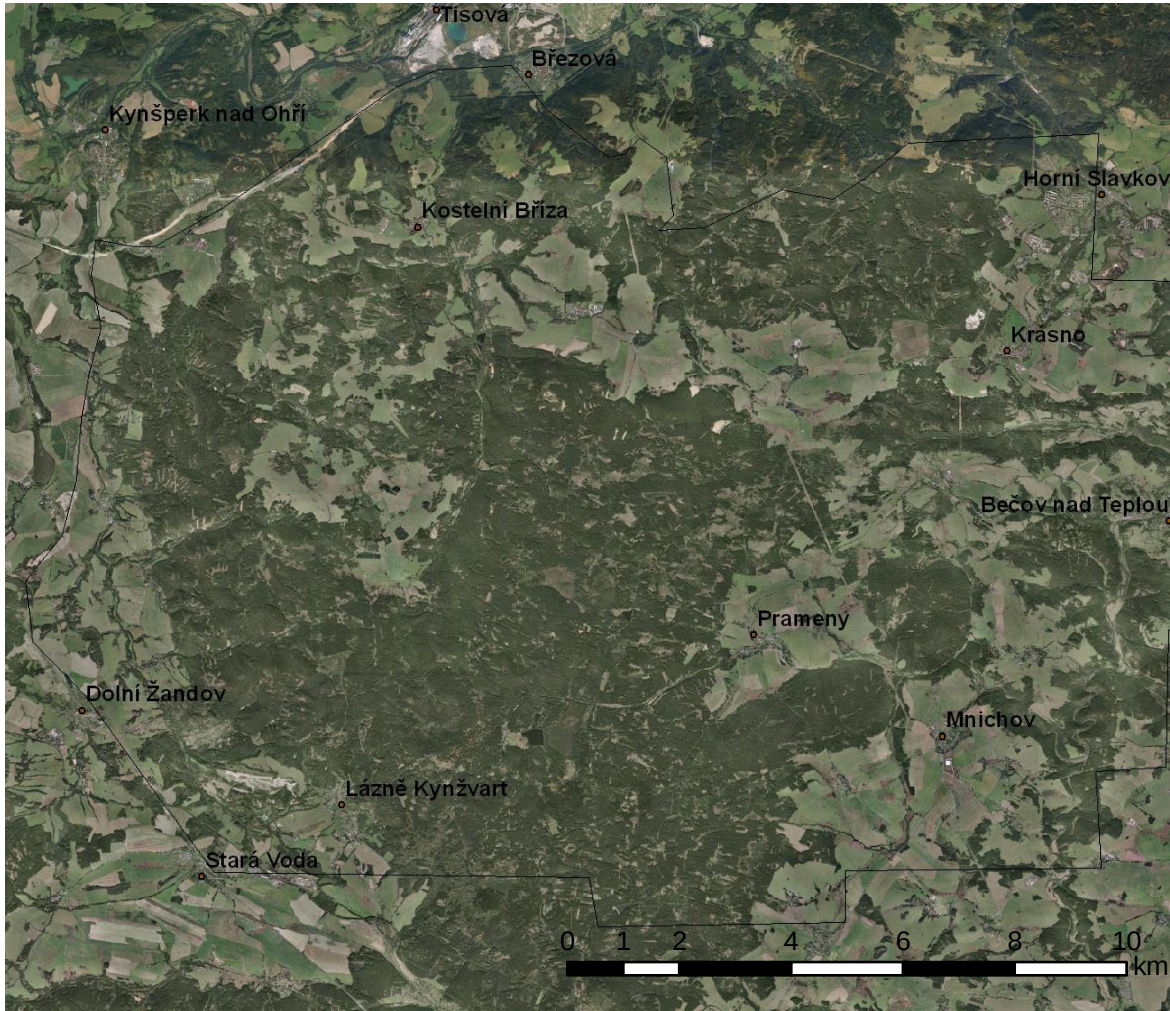

Invaze na krajinné úrovni

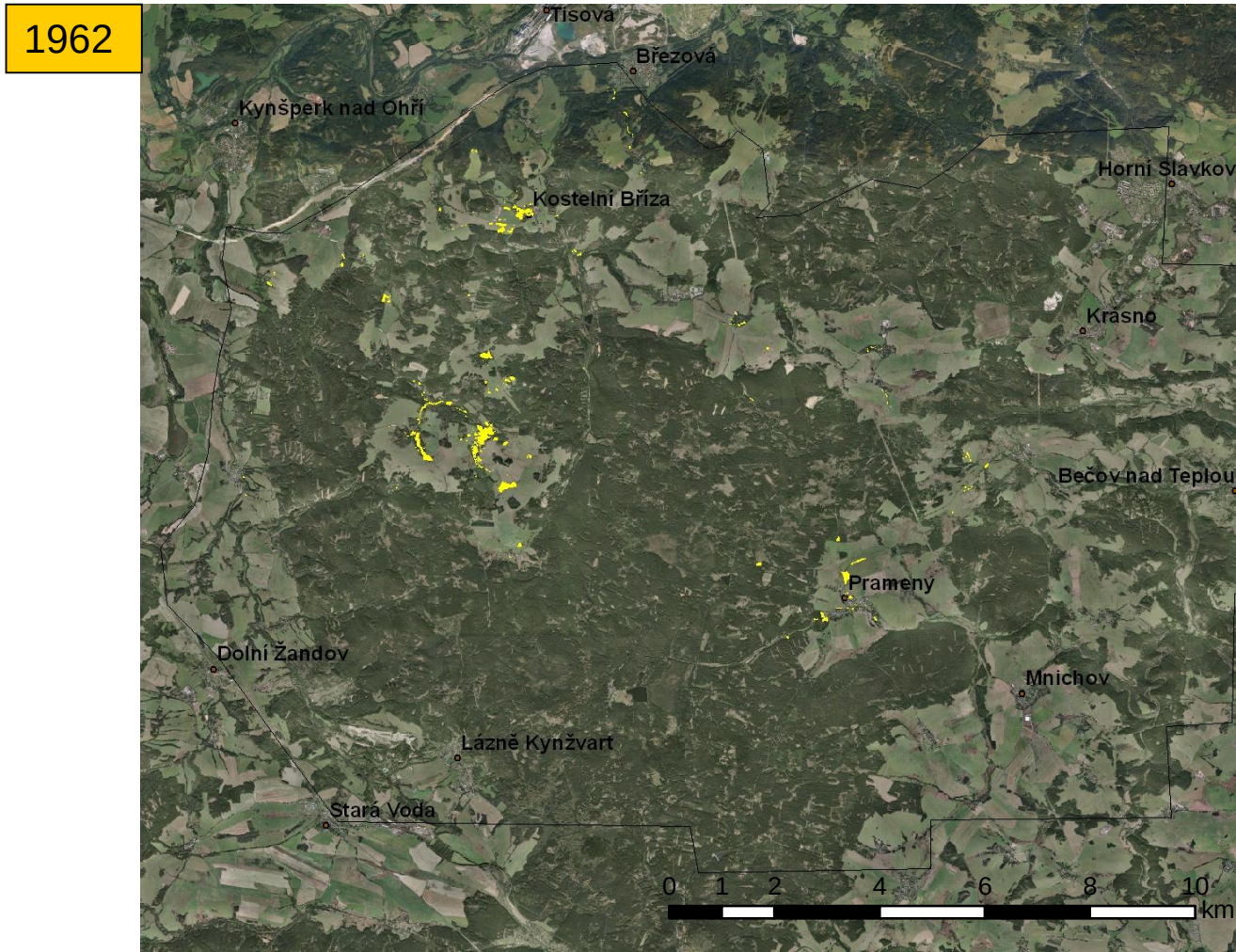

Invaze na krajinné úrovni

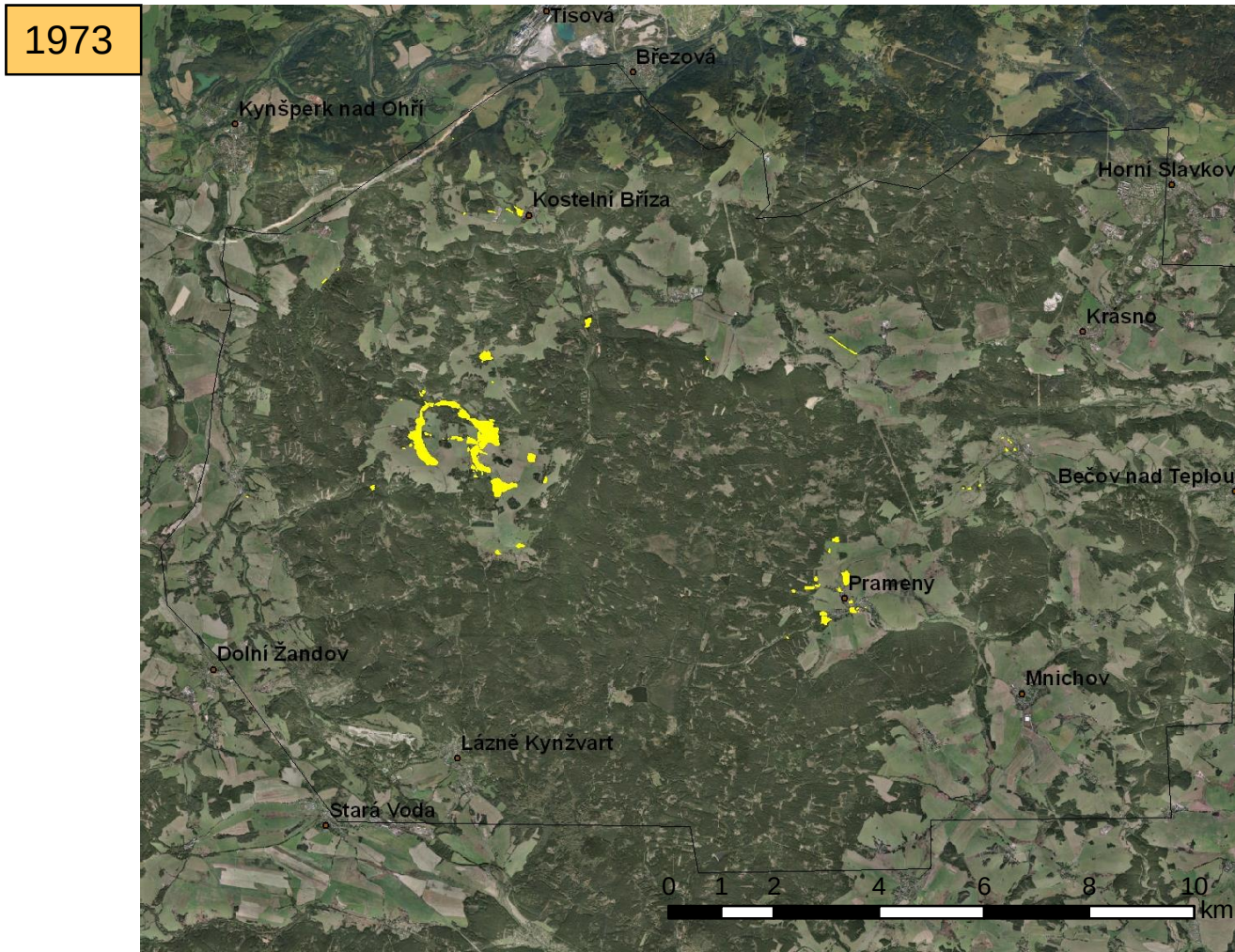

Invaze na krajinné úrovni

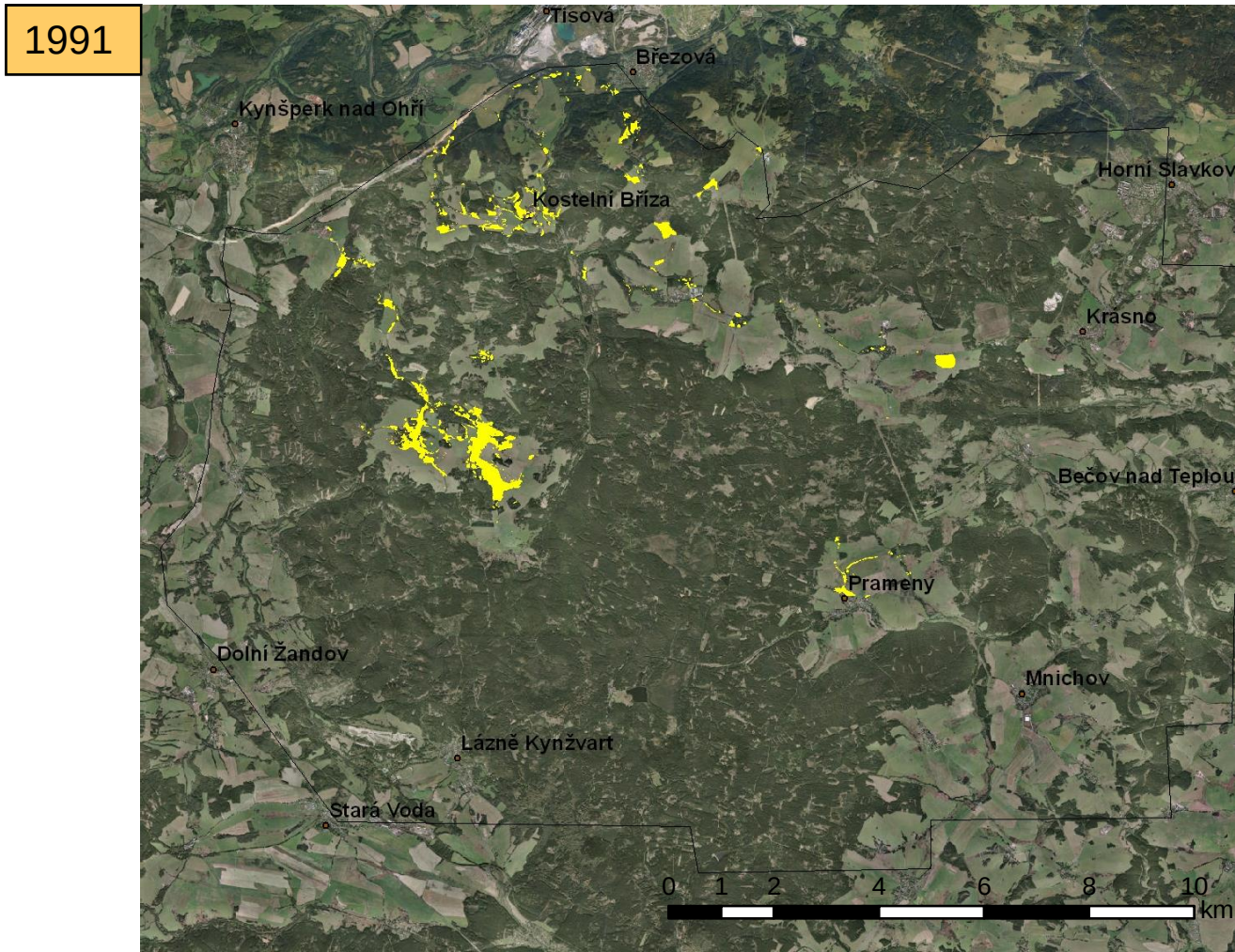

Invaze na krajinné úrovni

2006

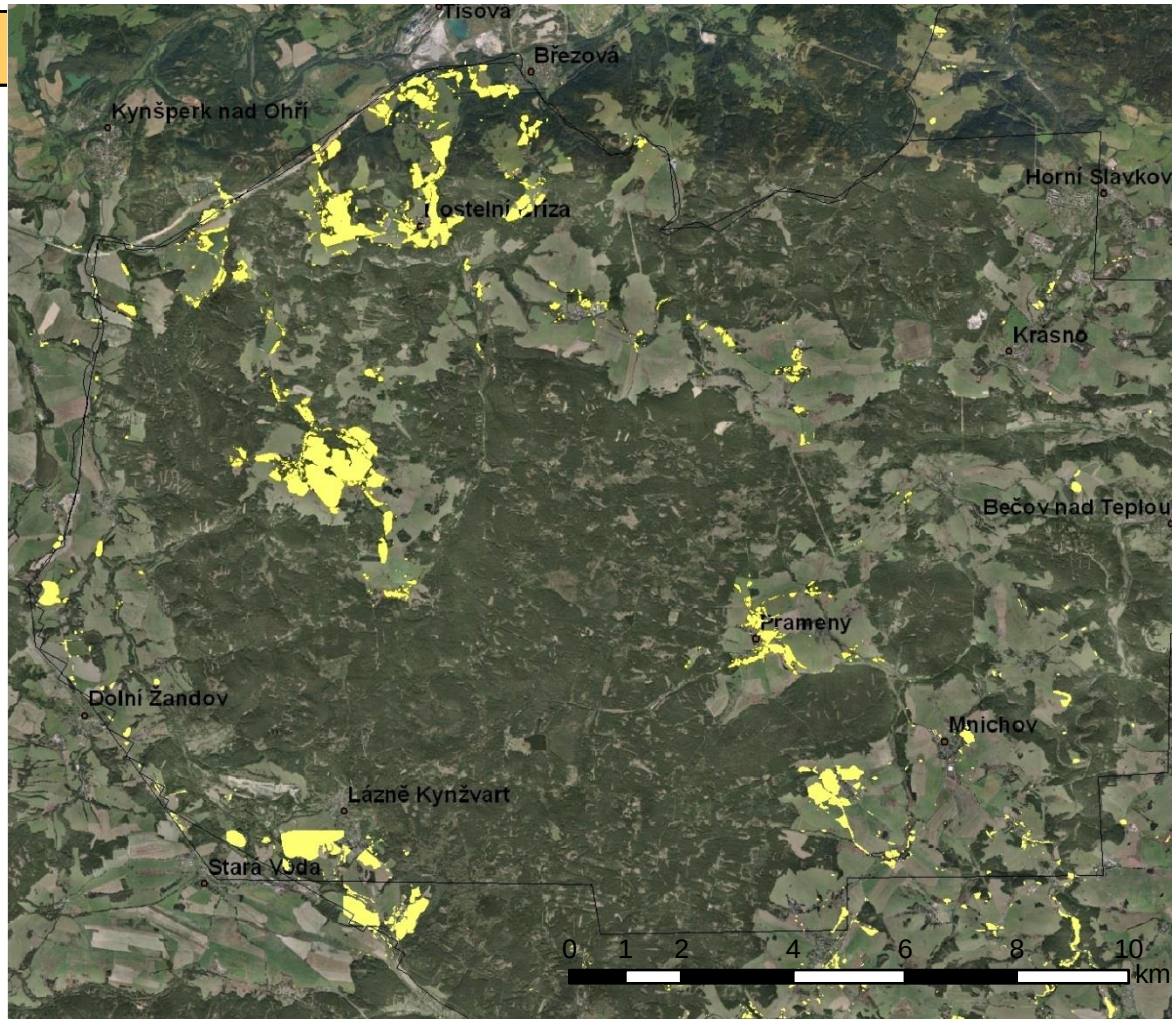

Invaze na krajinné úrovni

	1962	1973	1991	2006
Invadovaná plocha (ha)	73	131,2	269.5	606.7
Rychlost plošného šíření (ha.rok$^{-1)}$	-	5,29	7,68	22,48
Rychlost lineárního šíření (m.rok^{-1})	-	17,61	45,86	18,28

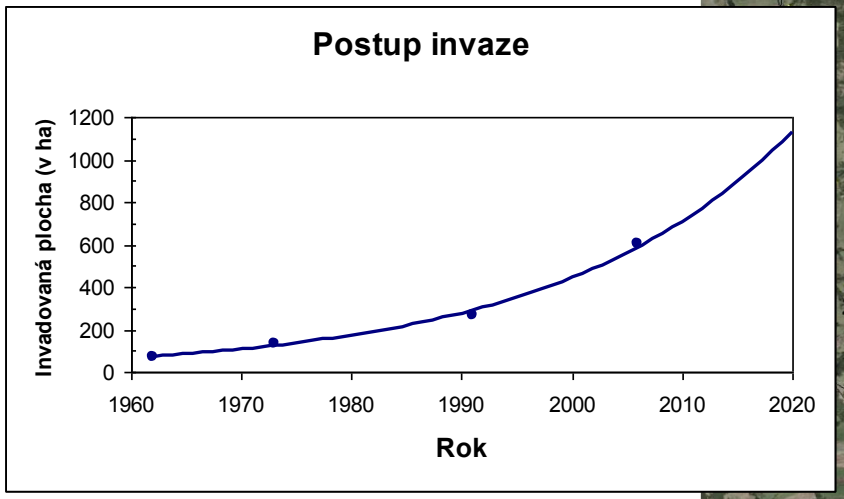

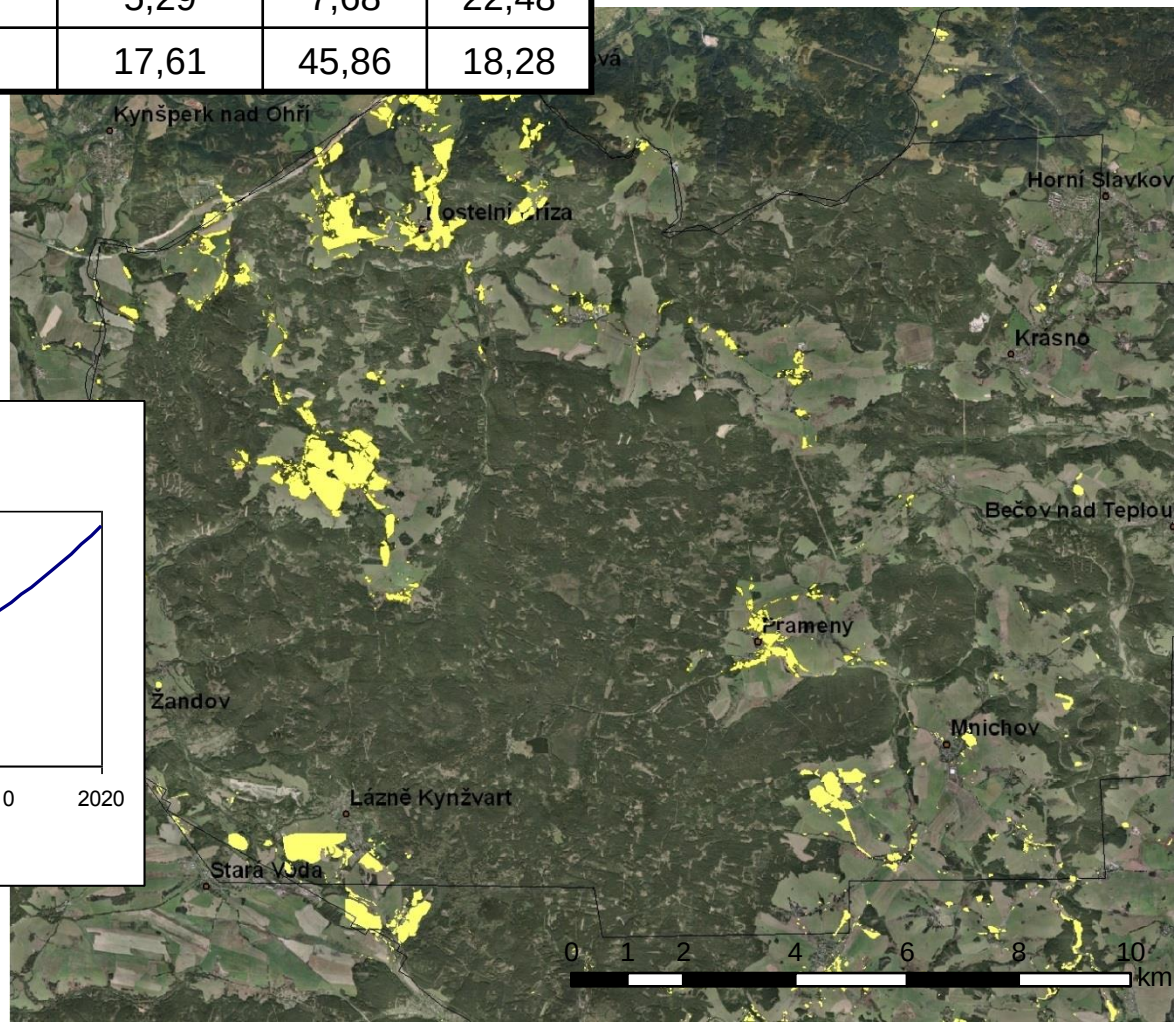

Nový projekt s využitím bezpilotních prostředků

Detekce a monitoring invazních druhů s využitím bezpilotních leteckých prostředků (TAČR 2014 – 2017), www.invaznirostliny.cz

- BÚ AVČR, Letecký ústav VUT Brno, GISAT s.r.o. Praha

Sledované druhy

bolševník velkolepý

Heracleum mantegazzianum

křídlatka česká, japonská a sachalinská

Fallopia japonica, xbohemica, sachalinensis

pajasan žlaznatý

Ailanthus altissima

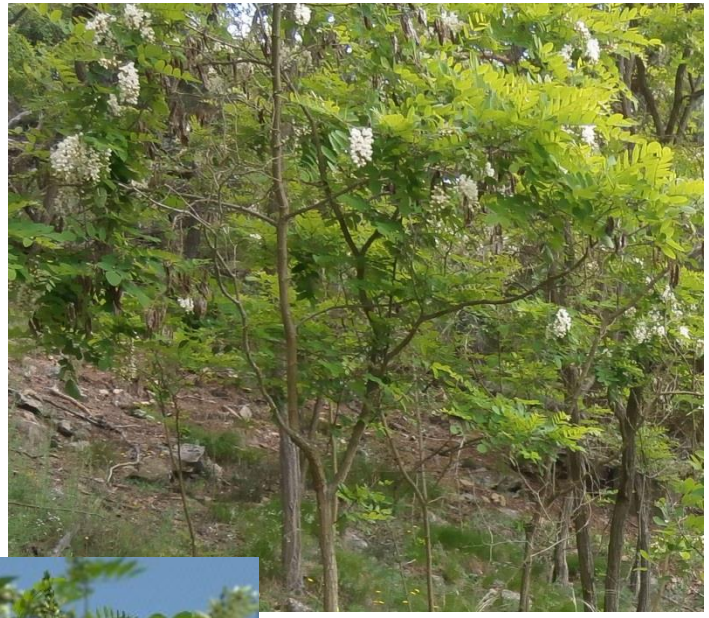

trnovník akát

Robinia pseudoacacia

Výhody bezpilotního systému:

- cena
- flexibilita - optimální načasování sběru dat s ohledem na fenofázi rostliny
  - cílený monitoring zájmových lokalit (chráněná území, lokality NATURA 2000, stanoviště náchylná k invazi, kontrola po provedení zásahu...)

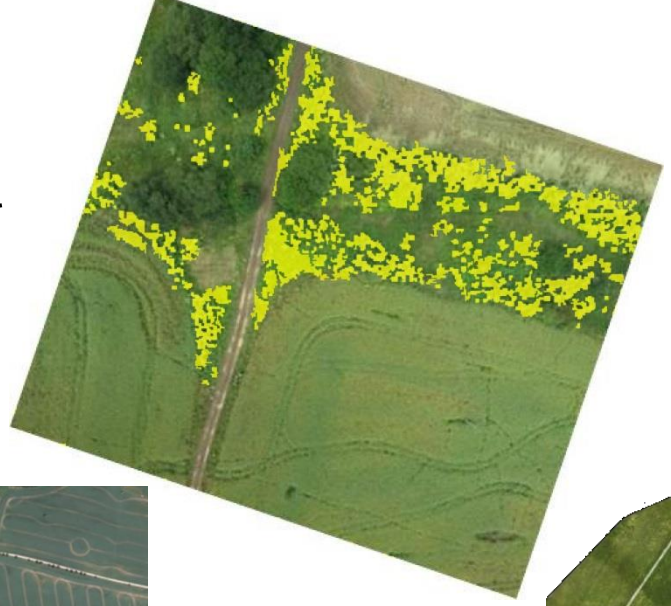

Anenská Ves

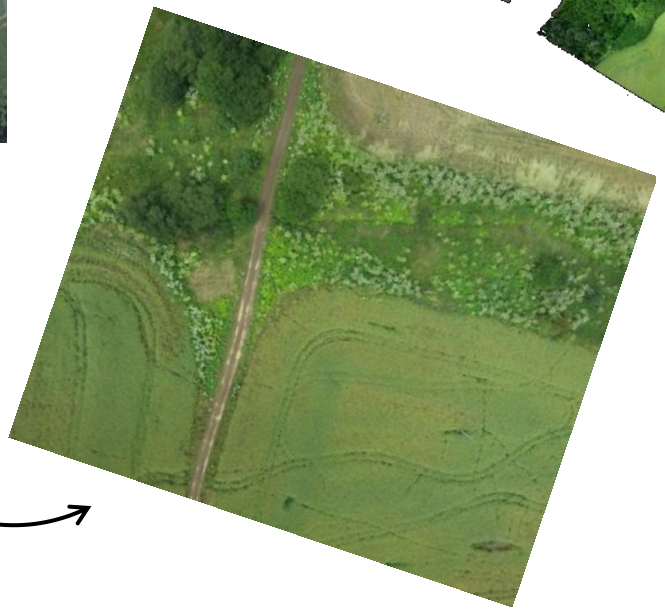

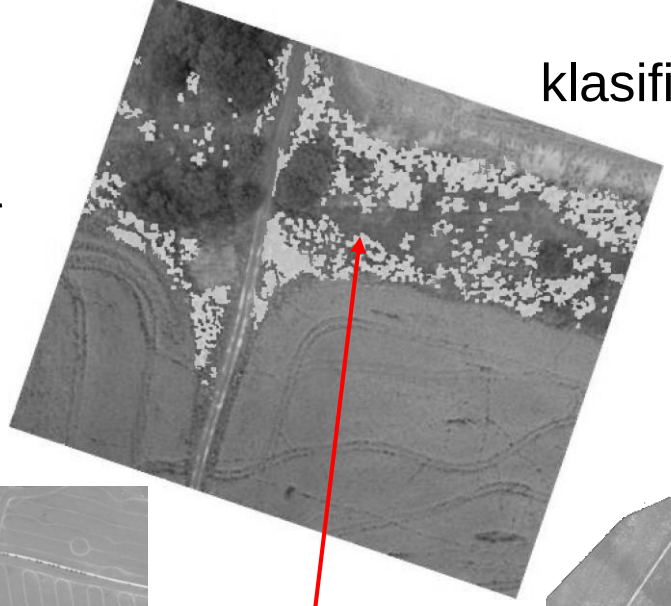

klasifikace

terénní průzkum

bolševník

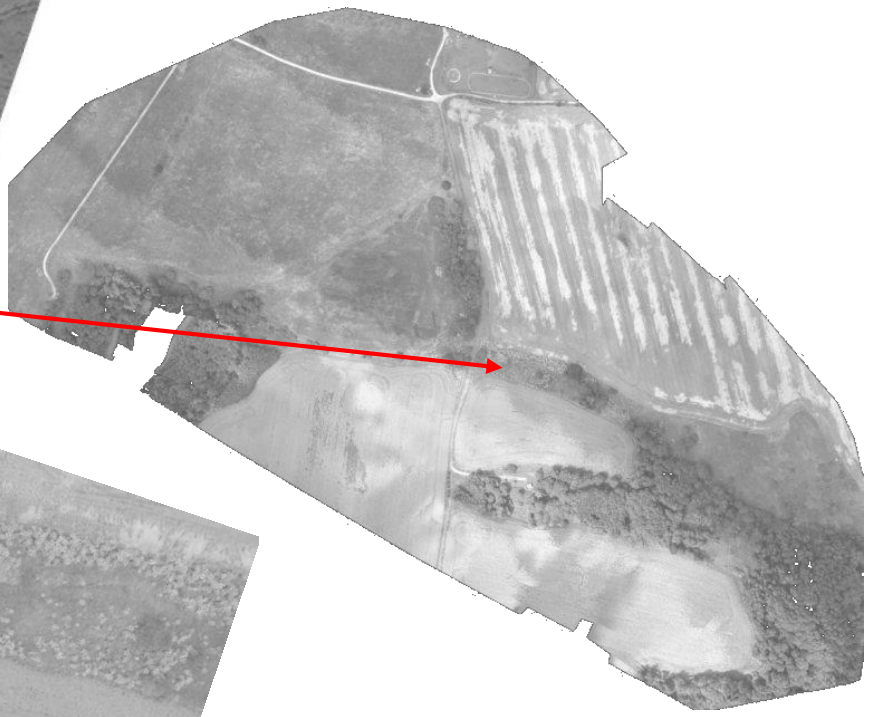

VUT 720

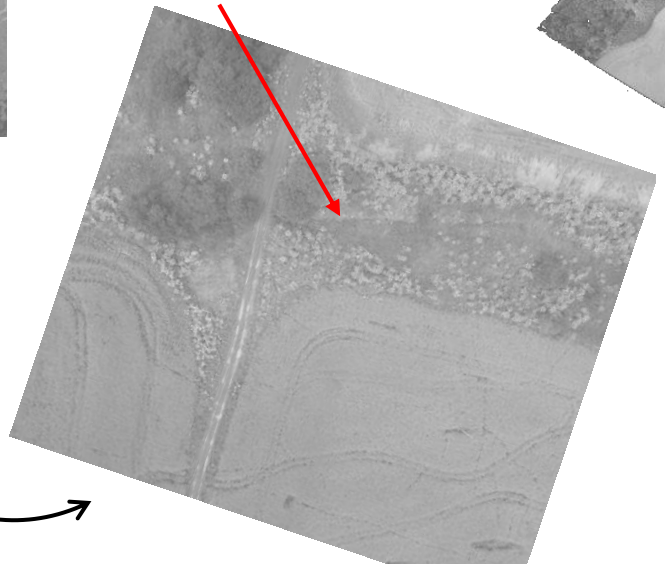

jednotlivé snímky

ortofotomapa

Definice lokality - SW APM Mission Planner 1.3.5

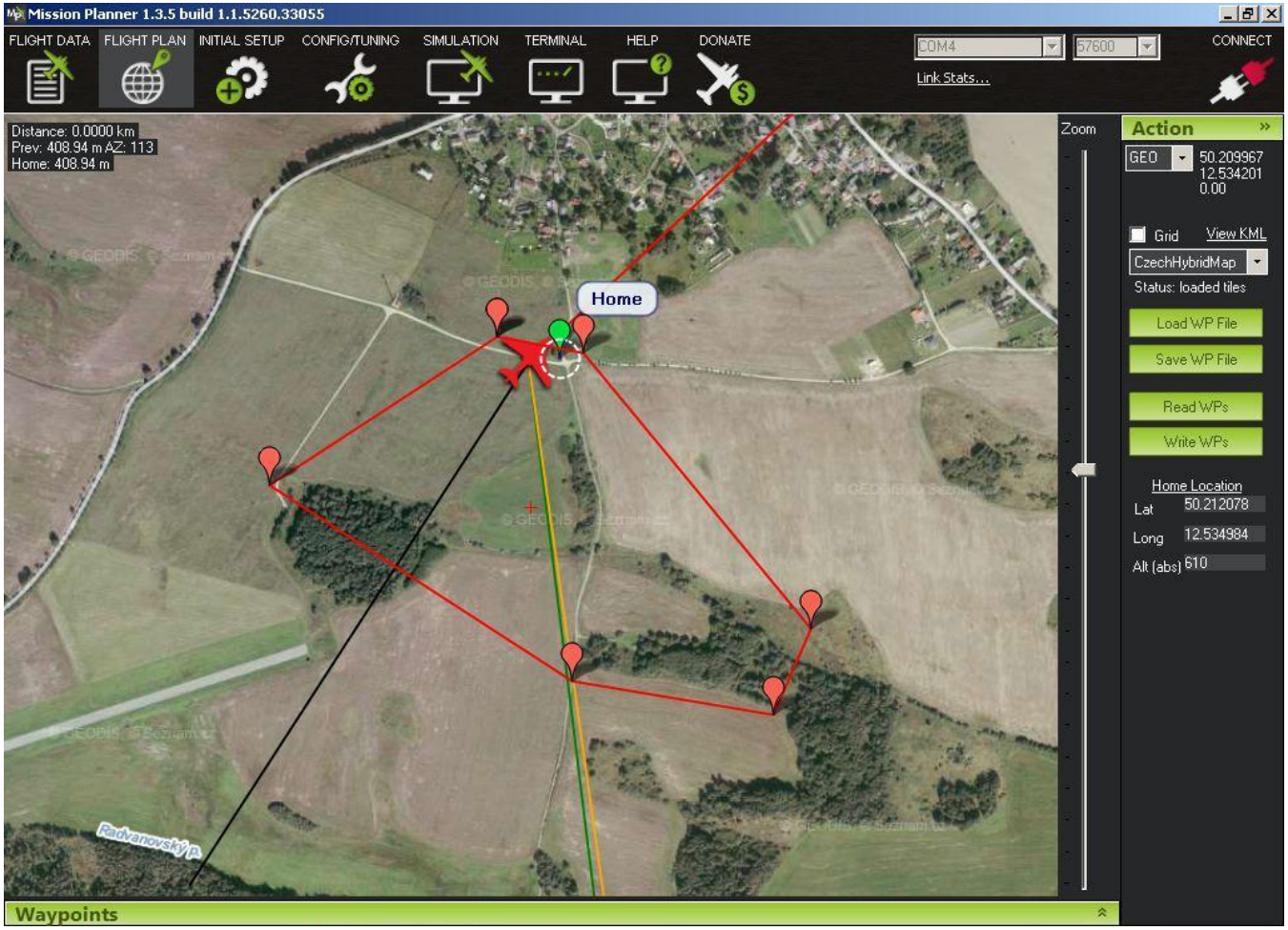

Naplánování mapovací mise - SW APM Mission Planner 1.3.5

Monitorování mapovací mise - SW APM Mission Planner 1.3.5 + VUT 720

Složení jednotlivých snímků (cca 500 VIS + 500 NIR na 1 lokalitu) do 3D modelu terénu, ortofotomapy atp.

PIX4D Simply powerful

Agisoft

Structure
from motion

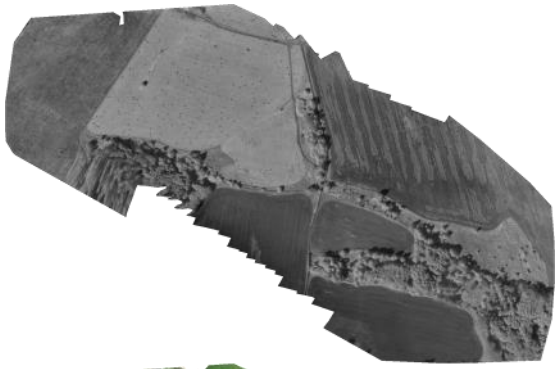

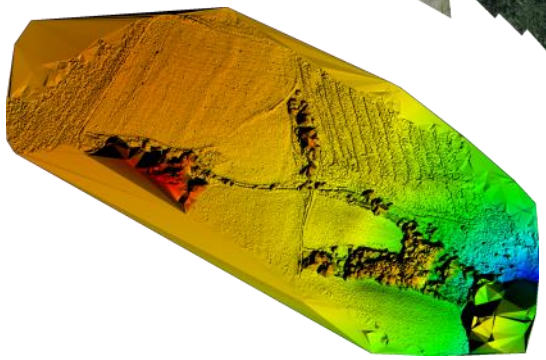

3D model povrchu

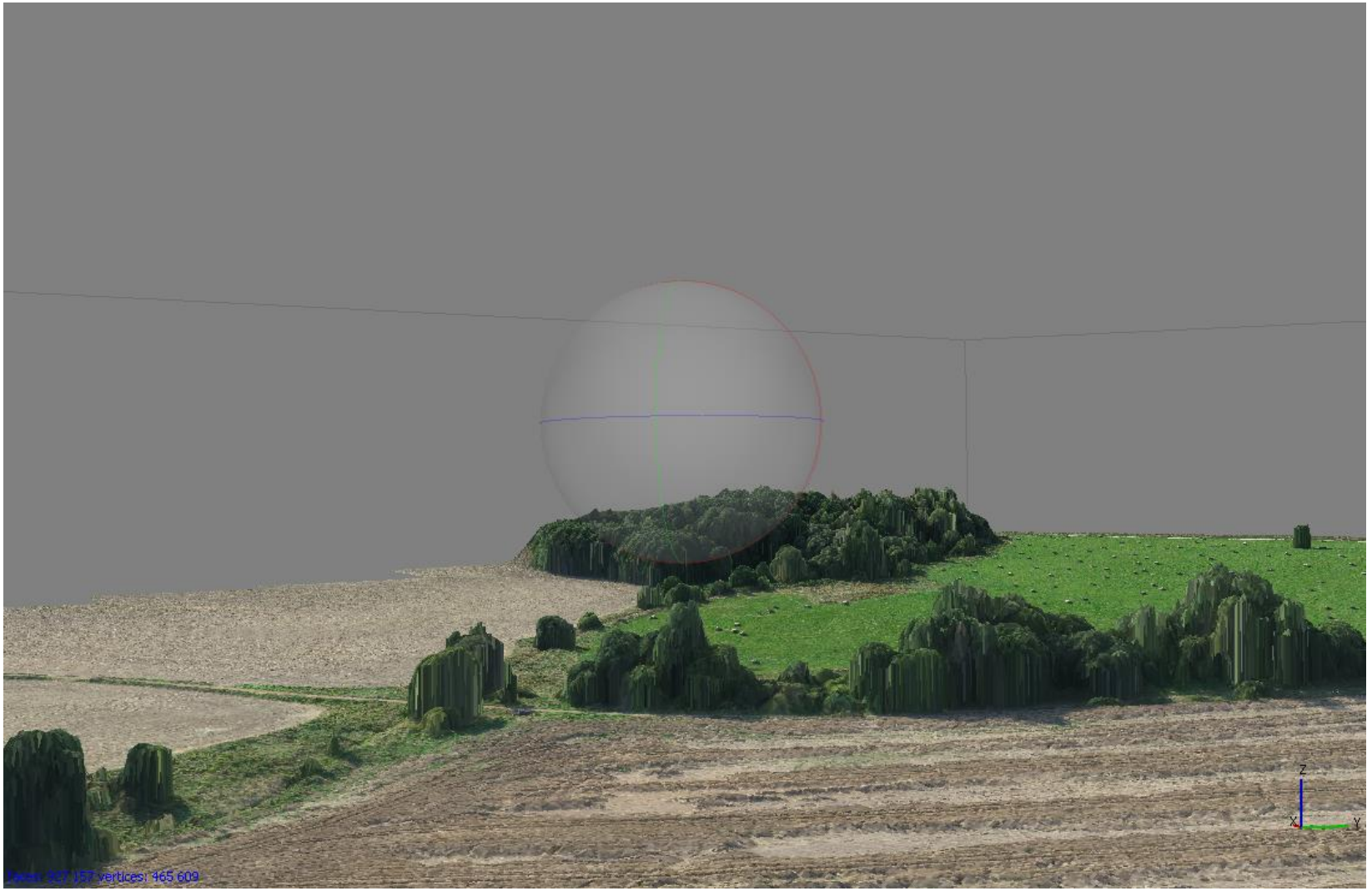

Další zpracování – indexy (zobrazen příklad NDVI), segmentace, klasifikace …

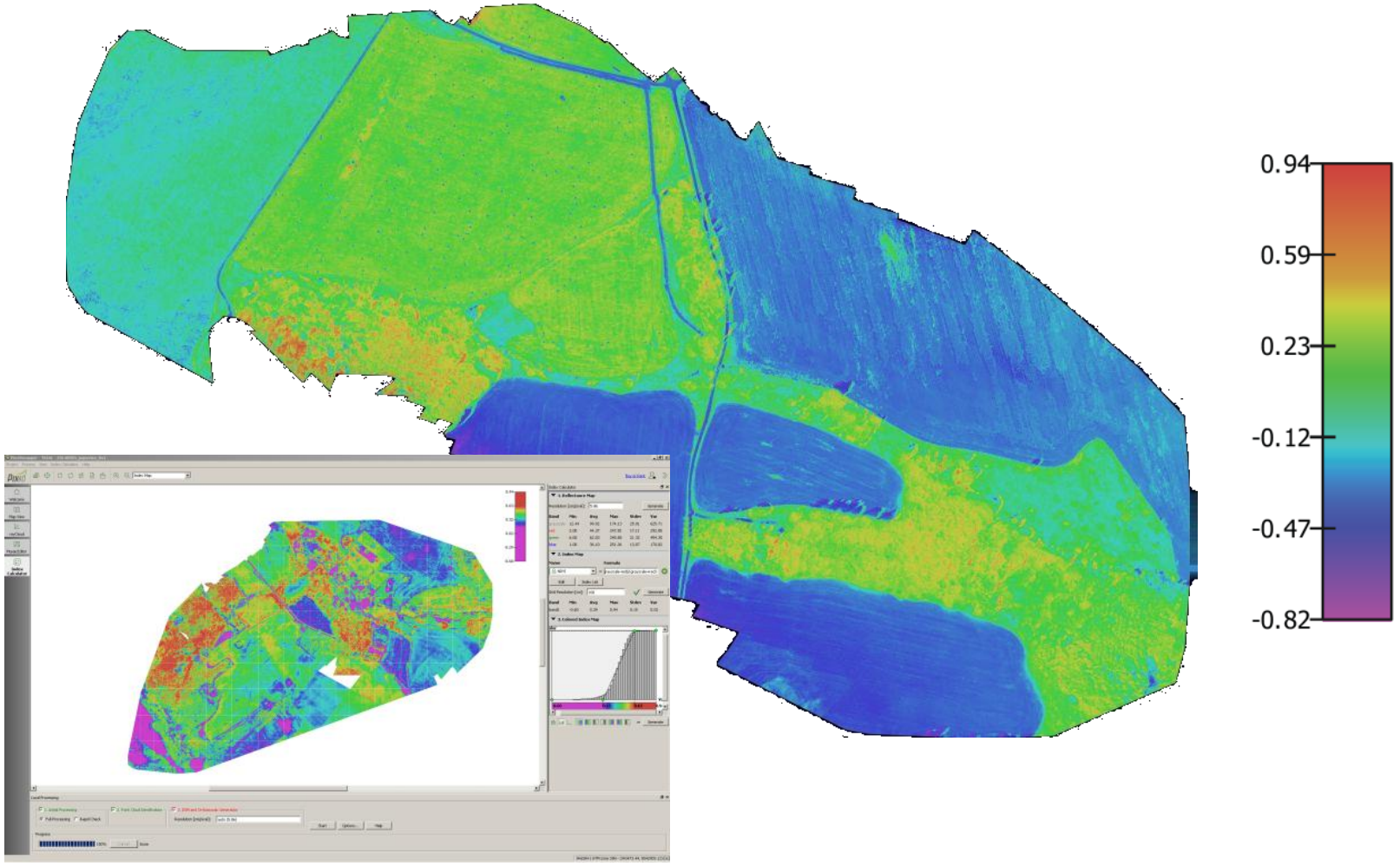

Komplikace

Rozdíly mezi jednotlivými snímky v rámci pásma i mezi pásmy – obtížný preprocessing (radiometrická, geometrická korekce)

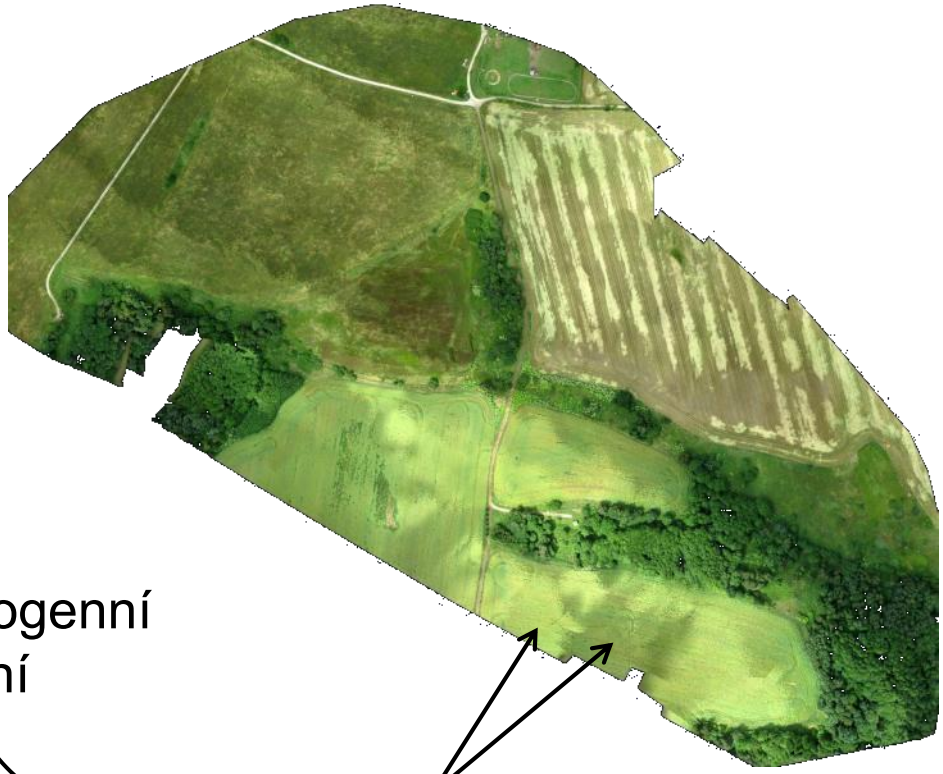

Nehomogenní osvětlení

Artefakty v ortofotomozaice

Plánované výstupy projektu:

- metodika mapování
- bezpilotní systém
- pilotní geoportál pro monitoring vybraných invazních druhů za použití dat DPZ
- tématické mapy

Více na

www.invaznirostliny.cz